

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve (alcím, ha van): Társadalmi és pszichológiai stúdiumok 2C / Forma és szellem Alcím: Mi van a design mögött?				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Várhelyi Judit e-mail cím: judit.varhelyi@gmail.com				
Kód: B-AE-501-2E	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): ES BA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 2-5.	Kredit: 5 (előadással együtt)	Tanóraszám: 24 Egyéni hallgatói munkaóra: 51
Kapcsolt kódok: -	Típus: szeminárium, előadás és gyakorlat	Szab.vál-ként felvehető-e? Nem.	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: nincsen	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): A kurzust a B-AE-501-1 Társadalmi és pszichológiai stúdiumok 1. előadással együtt kell felvenni.				
A kurzus célja és alapelvei: A kurzus célja, hogy megvizsgálja a designt a társadalmi értékrend, kulturális trendek, tudományos felfedezések és technológiai találmányok összefüggésében. A hallgatók megismerkednek a design és társadalom összefüggéseivel, és ezt a tudást alkalmazni tudják saját alkotótevékenységük során is. A kurzus a kreatív ipar különböző területéről mutat be nemzetközi példákat (design, építészet, divat, kézművesség, stb.)				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: <ul style="list-style-type: none">- ismeri a designkultúra, a képzőművészet és a tervezői-alkotói munka alapfogalmait- a kurzus megközelítését kreatívan integrálja saját kutatói, tervezői munkájába- ismeri a mai kor kihívásainak designtudatos szemléletét Képesség: <ul style="list-style-type: none">- interdiszciplináris nyitottság- egyéni- és csoportmunka- képes újszerű módon, kritikusan megközelíteni az európai kultúra megszokottnak vett értékeit- Komplex módon, tágabb összefüggésekben gondolkodik Attitűd: <ul style="list-style-type: none">- Aktívan keresi az új ismereteket- Nyitott az együttműködés különböző formáira- Kritikai gondolkozással társuló tisztelettel rendelkezik más kultúrák iránt Autonómia és felelősségvállalás: <ul style="list-style-type: none">- Önálló kutatómunkára és kritikai elemzésre képes				

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

MÚLT

“What is design? The solutions best adapted to necessity, but very superior to it.”

- Andre Breton

A 19. és 20. század történetei bemutatják, hogyan tükrözik a tárgyak a társadalom értékrendjét.

JELEN

“The magic language of things.”

- Eva Zeisel

A tervezés alapjai: az (új) anyagokban rejlő lehetőségek, a formák világa és a tárgyakkal folytatott néma kommunikáció.

JÖVŐ

“The future has arrived, it is only not evenly distributed yet.”

- William Gibson

Hogyan reagálnak a tervezők a XXI. század kihívásaira - radikálisan új, ellentmondásos, kísérletező ötletek.

1. Trendkutatás (csoportos gyakorlat)

2. The Golden Age / Az aranykor / MÚLT

Történetünk a XIII. századi Angliában kezdődik, a Wedgwood kerámiaüzemben.

3. Ornament and Crime / Ornamens és Bűn / MÚLT

A második történet témája a fin de siècle világa és a két világháború közötti európai társadalom értékrendje.

4. Images of progress / A haladás képei / MÚLT

A harmadik történet átrándul amerikaiába, ahol a “haladás” fogalmát vizsgálja az 1970es előtti évtizedekben.

5. Material Revolution / Anyag / JELEN

A jelenkor történetei közelebbről vizsgálják a design építőköveit - anyag, forma, történet. Ezek adják minden designer eszköztárát.

Fa, kő, beton, műanyag, homok, alga, micélium, vagy étel - az anyaghasználat nagyon hasonló utakat jár be.

6. The Right Form / Forma / JELEN

Van-e autentikus formája az anyagnak? Hogyan keresik a technikai újítások a társadalom által elfogadott formájukat? Skeuomorfizmus, black box és robotika.

7. Storytelling / Történetmesélés / JELEN

Hogyan kommunikál a design? Eva Zeisel, magyar származású keramikus mágikus nyelvnek nevezte a tárgyak és felhasználójuk néma párbeszédét.

8. Trendkutatás, prezentáció (csoportos gyakorlat)

9. Our ecological footprint / Ökológiai lábnyomunk / JÖVŐ

A jövő történeti a mi közös jövőnkéről szólnak.

Globális világunk egyre összetettebb kihívásokkal néz szembe. A környezettudatos design.

10. Social impact / Társadalmi hatások / JÖVŐ

11. Emerging technologies / Kialakulóban lévő technológiák / JÖVŐ

Szintetikus biológia, kiterjesztett valóság, mesterséges intelligencia - hogyan kapcsolódik a design a legfrissebb tudományos trendekhez.

12. Összegzés

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus 9 előadása mellett a hallgatók csoportos feladatot dolgoznak ki és prezentálnak.

A dolgozat határideje: 2025.05.23

A hallgatók tennivalói, feladatai:

A hallgatóknak kisebb csoportokban, önállóan végeznek trendkutatást, amit az órán prezentáció formájában megosztanak egymással.

A kurzus zárófeladat: egy kiválasztott design elemzése a kurzus során megismert módon.

A tanulás környezete: tanterem

Értékelés:

Az értékelés a prezentáció, az írásbeli feladat és az órai munka ötvözetéből adódik össze.

Teljesítendő követelmények:

Aktív részvétel a foglalkozásokon,

önálló kutatás,

csoportmunka, prezentáció elkészítése és bemutatása (egy kutatási prezentáció kb. 10-15 perc), írásbeli kritikai elemzés elkészítése (3 oldal terjedelemben).

Értékelés szempontjai:

aktív részvétel az órákon és a csoportban, a kutatás minősége, az írásbeli elemzés formai követelményeinek követése, helyes magyar nyelvhasználat, a kurzus alapfogalmainak és módszerének megfelelő használata

Az érdemjegy kiszámítása:

- órai munka: hozzászólások minősége, jelenlét: 20%

- csoportos feladat: 20%

- írásbeli: a kurzus alapfogalmait használva tartalmas és releváns esszé: 60%

Értékelés:

91–100 %: jeles

76–90 %: jó

61–75 %: közepes

51–60 %: elégséges

0–50 %: elégtelen

Kötelező irodalom: az órán kiosztott cikkek, könyvfejezetek

<https://biomimicry.org>

Heilbrunn Timeline of Art History

<https://www.metmuseum.org/toah/>

Ajánlott irodalom:

Forty, A (2014). Objects of desire : design and society since 1750. London : Thames and Hudson (1-3 fejezet)

Vadas, J. (2014). A magyar iparművészet története : a századfordulótól az ezredfordulóig. Budapest : Corvina (155-175. o.)

Droste, M (2003). Bauhaus, 1919-1933. Köln : Taschen ; Budapest : Vince K.

Papanek, Victor J. (2011). Design for the real world : human ecology and social change. London : Thames and Hudson

McDonough, W & Braungart, M (2009). Cradle to cradle : Remaking the way we make things. London : Vintage Books

Myers, W (2018). Bio design : nature, science, creativity. NY : Museum of Modern Art

Pilloton, E. (2009). Design revolution : 100 products that are changing people's lives. London : Thames & Hudson

Rawsthorn, A (2022). Design as an Attitude: New Edition. JRP

Cooper Hewitt, Smithsonian Design Museum Collections

<https://www.cooperhewitt.org>

V&A Museum Collections

<https://www.vam.ac.uk>

Egyéb információk:

A kurzus vezetője több, mint két évtizedet élt Japánban; először mint építész, később mint szakújságíró, majd egyetemi oktató és ikebana művész. A kurzus hidat ver a kortárs japán és európai gyakorlat között az alkalmazott művészetek és a design terén.

honlap: www.ikebanaontheroad.com

Facebook, Instagram: @ikebanaontheroad

Máshol, vagy korábban szerzett tudás elismerése (validációs elv):

nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

A kurzusvezetővel e-mailben, vagy az órán egyeztetett időpontokban.

judit.varhelyi@gmail.com